

12.1. Да се намерят стойностите на реалния параметър a , за които неравенството $\log_{x+a} x \leq \log_a x$ има решения с разлика a .

Отговор. $a > 1$.

12.2. В окръжност е вписан петоъгълник $ABCDE$, като AC е диаметър, $AE = 2CE$ и $AD = 10CD$. Нека M и N са пресечните точки на AC

съответно с BD и BE . Да се намери отношението $\frac{AB}{BC}$, ако дължините на отсечките AN , NM и MC образуват аритметична прогресия (в този ред).

Решение. Нека $\sphericalangle AEB = \alpha$. Тогава $\sphericalangle ACB = \alpha$ и $\sphericalangle BEC = 90^\circ - \alpha$. Полагаме $x = \frac{AB}{BC} = \text{tg } \alpha$. Тогава

$$\begin{aligned} \frac{AN}{CN} &= \frac{S_{ANE}}{S_{CNE}} = \frac{AE \cdot NE \sin \alpha}{CE \cdot NE \sin(90^\circ - \alpha)} = \\ &= \frac{AE}{CE} \text{tg } \alpha = 2x. \end{aligned}$$

Тъй като $AN + NC = AC$, то $AN = \frac{2x}{2x+1} AC$. Аналогично $\frac{AM}{CM} = \frac{AD}{CD} \cdot \frac{AB}{CB} = 10x$, откъдето $AM = \frac{10x}{10x+1} AC$ и $MC = \frac{AC}{10x+1}$.

Тогава

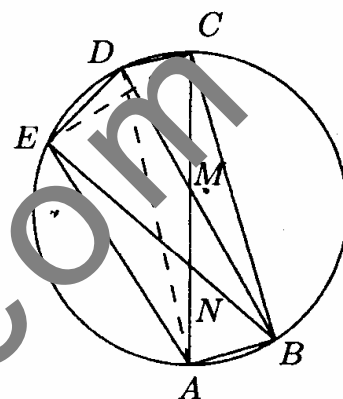
$$MN = AM - AN = \left(\frac{10x}{10x+1} - \frac{2x}{2x+1} \right) AC = \frac{8x}{(2x+1)(10x+1)} AC.$$

От $AN + MC = 2MN$ следва, че

$$\frac{2x}{2x+1} + \frac{1}{10x+1} = \frac{16x}{(2x+1)(10x+1)}.$$

След привеждане под общ знаменател получаваме $20x^2 - 12x + 1 = 0$, откъдето $x = \frac{1}{2}$ и $x = \frac{1}{10}$ (и двете възможности се реализират).

12.3. Пул е поставен в един от върховете на правилен 2009-ъгълник. Редувайки се, двама местят пула по следните правила. Първият може да го мести в съседен връх и да маркира този връх (ако не е маркиран), а вторият – в един от двата най-отдалечени върха. Колко най-много върха със сигурност може да маркира първият (независимо от ходовете на втория)?

Решение. Ще докажем, че първият може да маркира 1006 върха.

Да номерираме върховете от 0 до 2008 (по часовниковата стрелка). Можем да считаме, че отначало първият мести пула във връх 0 и го маркира. Вторият може да го премести в 1004 или 1005 и след ход на първия по часовниковата стрелка пулт попада в 1005 или 1006. Сега ходът на втория премества пула в 0, 1 или 2 и във всички случаи първият може да го постави в 1 или 2. Горните разсъждения показват, че от всеки два последователни върха първият може да маркира поне един.

Тъй като 2009 е нечетно число, то не е възможно от всеки два последователни върха да е маркиран точно един (тогава трябва да са маркирани върхове 0, 2, 4, ..., 2008 и 0 и 2008 са съседни). Следователно съществуват два съседни маркирани върха, нека са 0 и 2008. Ако има други два съседни маркирани върха, лесно се вижда, че са маркирани поне 1006 върха. Ако такива няма, то са маркирани точно върховете 0, 2, 4, 6, ..., 2006, 2008. При това първият може да премести пула във връх 1004. Тогава вторият трябва да мести в 0 или 2008, след което първият ще маркира 1004 и 2007, т.е. общо ще бъдат маркирани 1006 върха.

Стратегията на втория, при която не могат да бъдат маркирани повече от 1006 пула е следната. Ако пулт не е във връх 1004, вторият мести във връх с нечетно число. Ако пулт е в 1004, той мести в 0. При тази стратегия първият може да маркира само върхове 0, 1, 2, 4, 6, ..., 2006, 2008, т.е. 1006 върха.

Забележка. При $(2n + 1)$ -ъгълник броят е $2 \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor + 2$.

12.4. Дадено е цяло число m . Да се намери броят на редиците a_1, a_2, \dots от цели числа такива, че $a_n a_{n+2} = n^2 + m$ за всяко n .

Решение. Ако една редица a_1, a_2, \dots удовлетворява условието, то редицата, получена чрез промяна на знаците на всички (или само на четните или само на нечетните) членове също го удовлетворява. Следователно за всяка редица a_1, a_2, \dots от естествени числа, която удовлетворява условието, съществуват редици от цели числа, които също удовлетворяват условието. Нека a_1, a_2, \dots е редица от естествени числа.

Полагаме $d_n = a_{n+2} - a_{n-2}$ при $n \geq 3$ и тогава $a_n d_n = n^2 - (n-2)^2 = 4(n-1)$. Оттук $d_n d_{n+2} = 16 \frac{n^2 - 1}{n^2 + m}$. Понеже $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 - 1}{n^2 + m} = 1$ и $d_n d_{n+2} \in \mathbb{Z}$, следва, че $d_n d_{n+2} = 16$ за всяко достатъчно голямо n . Значи $m = -1$ и $d_n d_{n+2} = 16$ за всяко $n \geq 3$. В частност, $d_n = d_{n+4}$.

Тъй като d_{2k} дели $4(2k-1)$, d_{2k+2} дели $4(2k+1)$ и $d_{2k} d_{2k+2} = 16$, лесно следва, че $d_{2k} = 4$ за всяко $k \geq 2$ и тогава $a_{2k} = 2k - 1$ за всяко k .

По-нататък, d_{4k-1} дели $8(2k-1)$ и от $d_{4k-1} d_{4k+1} = 16$, следва, че съществува $s \in \{0, 1, 2, 3\}$ така, че $d_{4k-1} = 2^s$ за всяко k . Тогава $a_{4k-1} = 2^{3-s}(2k-1)$ и $a_{4k-3} = 2^s(k-1)$.

Тъй като $s = 0, 1, 2, 3$, то редиците от естествени числа, изпълняващи условието на задачата, съществуват само при $m = -1$ и техният брой е 4. Следователно търсеният брой е 16.